

[Miljøministeren]

Det andet er selvfølgelig de særlige ejerforhold til jorden, der gør sig gældende, og som også gør, at landbruget føler, de er i en anden situation end så mange andre.

Det tredje tror jeg hænger sammen med det isolerede uddannelsessystem, som jeg i øvrigt genkender fra teknikerside, nemlig at når vi uddanner folk i nogle meget isolerede landbrugs-skoler uden stor sammenhæng med andre uddannelser, risikerer vi at få nogle mennesker, som ikke, medens de blev uddannet, havde så meget kontakt med andre uddannelsesretninger, som andre havde.

Jeg synes, det er noget, vi er nødt til at se nøjternt på og tage med ind i vores betragtninger, når vi skal gå ind i en dialog med landbruget. Og det synes jeg vi er på vej til; jeg synes bl.a., at den diskussion, jeg har haft, om jeg så må sige, gengivet i pressen med H.O.A. Kjeldsen og også ved nogle møder, har vist, at landbruget er ved at erkende, at det ikke kan fortsætte på denne her facon, og at de, hvis de ikke skal ende – jeg tror, det var hr. Leif Hermann, der brugte udtrykket – på et museum, må gå ind i en dialog.

Vi andre må så også erkende, hvad forudsætningerne er for landbruget, herunder også EF. Det kan ikke nytte noget, vi lader, som om landbruget og landbrugsudviklingen er fuldstændig uafhængig af, hvad der foregår i EF, og det handler både om, hvad der foregår på landbrugssiden i EF, og hvad der foregår på miljø-siden i EF – det er vi nødt til at tage med.

Men hvis vi er villige til at se på det ud fra de vinkler, jeg har været inde på her, tror jeg altså også godt, at det kan lade sig gøre at få nogle løsninger i forbindelse med landbruget.

Jeg vil da sige til både Socialdemokratiet og SF indledningsvis, at vi jo kender de politiske konstellationer her i Folketinget og ved, at det er muligt at blokere alting inden for landbrugs-området – det tror jeg landbrugsministeren vil nikke rimelig genkendende til – men det er altså også muligt, hvis nogle af de ansvarlige partier melder sig på banen, at få nogle konstruktive løsninger, som også kan føre til, at vi kan få nogle miljømæssigt fornuftige løsninger.

Jeg skal herefter prøve at komme med nogle kommentarer til de enkelte ordførere.

Indledningsvis vil jeg understrege min glæde over, at man har anerkendt de ting, der står i redegørelsen. Jeg synes, det har været en hel for-

nøjelse at høre ordførerne gå frem og tilbage her og citere fra redegørelsen og sige: Se, det står der selv! Jeg synes da også godt, at man kan erkende, at vi erkender, at det her altså ikke er nok, og at det klart fremgår af redegørelsen, at der må noget nyt til.

Jeg kunne godt se den debat, vi havde fået, hvis erkendelsen ikke havde været så klar, og derfor har landbrugsministeren og jeg også bestræbt os på at nå frem til en fælles enighed om denne erkendelse, fordi den er den væsentligste forudsætning for, at vi overhovedet kan komme videre i denne diskussion og i en dialog med landbruget.

Til fru Dorte Bennedsen vil jeg sige, at det altså ikke er landbrugsministeren, der skal sætte miljøkravene. Miljøkravene sættes af miljøministeren. Vandmiljøplanens krav er fastholdt. Selvfølgelig er det på regeringens vegne, at landbrugsministeren skal fremlægge sin redegørelse, men i overensstemmelse med Brundtlandtankegangen vil det være rigtigt, at det er landbrugsministeren, der har ansvaret for udarbejdelsen af redegørelsen, hvorefter det er regeringens ansvar, når den har passeret regeringen. I det ligger naturligvis også, at miljøministeren er inde i billedet, hvad jeg går ud fra hun også vil være undervejs med arbejdet.

Det er rigtigt, at vi ikke har taget det med om økologisk landbrug og det om bræmmerne.

Når vi ikke har taget spørgsmålet om bræmmerne med, er det, dels fordi det sådan set fremgår af det lovforslag, vi har fremsat – i øvrigt kan man selvfølgelig diskutere, om det er tilstrækkeligt for oppositionen med de to meter bræmmer, der er foreslået – dels fordi der jo er denne 10-siders-begrænsning i Folketinget, og den havde vi i forvejen rimelig svært ved at overholde.

Vi har heller ikke nævnt de direkte styringsmidler, kvoter og afgifter, og det er, fordi vi mener, at det, der er helt afgørende nu, er at få diskuteret, hvad der skal til, for at vi får et bæredygtigt landbrug. En kunstgødningsafgift gør det ikke alene. Det er altså ikke tilstrækkeligt at tro, at man løser denne problemstilling med et bæredygtigt landbrug blot ved at indføre en kunstgødningsafgift.

Så siger fru Dorte Bennedsen, at det haster meget. Ja, det gør det. Fru Dorte Bennedsen mener, at det er uacceptabelt, at man ikke kan fremsætte lovforslag før i 1991-92. Jeg tror nu